

ZSOLTÁROSKERT

Máté ev. 25. r.

40 és 45. verse.

„És aki egy ilyen kis gyermeket befogad az én nevemben,
engem fogad be.“ (Máté evang. 18. r. 5. v.)

ÁRVÁINK SORSA

Olyan sokat gondolok rájuk:
Vajjon van-e meleg ruhájuk,
Kis cipőjük kitart-e még,
Kenyér mindnek jut-e elég?
Mert a tél nagyon közeleg,
Az egész világ didereg,
Dér lepi a tarlott mezőt,
Hulló levél a temetőt...

Tud-e békén nyugodni ottan,
Kinek árvája elhagyottan,
Szeretet nélkül ténferog,
Nem jut neki sehol meleg,
Kenyér se, puha takaró,
Sehol, sehol egy drága szó,
Amely szelíden hívogat,
Se kéz, mely lágyan simogat.
— Óh én tudom, óh én hiszem,
Ott a fáradt test megpihen
S megnyílt szemek ott fönnt látják
Jézust a gyermekek barátját,
Amint elindul csendesen
(Bár nem látja őt földi szem)
És minden házba bekopog.
— Óh, néki ajtót nyissatok,
Beszéde van most veletek,

Kér, hogy restek ne legyetek,
Amit néktek az Úr adott,
Osszátok meg a kenyeret.
Ha kicsiny is az a kenyér,
Hatalmas az Isten nagyon,
Ad ő tinéktek eleget.
Csak benne bizón, bizzatok
S ne hagyjátok el a szegényt,
Akit mindenki elhagyott.

Van sok házban avult ruha,
Kinőtt cipő, karéj kenyér,
Az árvának mind kincset ér,
Te meg lásd, hasznát nem veszed.
Nyisd ki szíved, nyujtsd ki kezéd,
Segíts, mert adni jó nagyon.
Megertéted, mi az irgalom.
Nappény ragyog téged körül
S az égben nagy sereg örül,
Hogy itt a földön nincsen árva,
Aki éhezne, aki fázna,
S Jézus, a gyermekek barátja
Áldón reád teszi kezét.
Látod szelid tekintetét?
Óh adj, mert adni jó nagyon.

(Nánássy L. Árvaházi Naptára.)

... „**ÚGY HOGY MÁR KARÁCSONYRA NÁLUNK LEHESSEN!**“)

„Kedves Barátom!

Rákospalota, 1940. XI. 18

Czakó János 43 éves szilvássváradai ref. erdőmunkás és felesége Snóbel Klára gyermektelen házasság, kiknek telke s kis földjük van kb. 6000 P. értékben, 2-3 éves, lehetőleg erdélyi árva fiút szeretnének örökre venni **úgy, hogy már karácsonyra náluk lehessen** a gyermek. Minthogy nekem nincs erdélyi származású pártfogoltam, kérek, ha teheted, ajánlj nekik Hubay Mihály szilvássváradai ref. lelkész társunk címére, akár hozzám továbbítva azt. Czakó Jánosék jóra való ref. emberek, akikhez jó helyre kerülne egy elárvult földmives gyermek. Természetesen ép, egészséges gyermeket óhajtanak.

Meleg testvér szeretettel köszönt: Szabó Miklós lelképásztor.

— *) Aki ilyen árva gyermeket ismer, azonnal jelentsé a Zsoltároskert szerkesztőségének. (Szerk.)

1940. évi előfizetési díjaikat v. adományaikat a „Zsoltároskert” szerkesztőségébe az alább felsorolt testvéreink küldötték be:

Kedves Testvérünk! Arra kérjük, hogy az alábbi névsorban keresse meg saját nevét. Ha nem találná meg, az csak amiatt van, hogy a Zsoltároskert folyóiratra az 1940. évi előfizetési díja még nem érkezett be szerkesztőségünk címére. Nagyon szépen kérjük, hogy esetleges hiányát tehetsége szerint minél előbb pótolni kegyeskedjék. Szerk.

Zsoltároskert füzetekért: Székely Magda 50, Nagy Irma 60, György Anna 116, Horváth Róza 68, Máthé Livia 26, Tóth Irén 10, Agoston Éva 10, Bányai Kató 85, Török Mária 15, Orbán Gyuláné 480, Nagy Lajosné 150, Kovács Ernőné 200, Nagy Ferencné 175, Konrád Jánosné 215, Balázs Róza 30, Illyés Mária 30. Előfizetés: Weinrich Lujza 50, Bonczhidai Dezső 50, Székely János 100, Z. Nagy Béla 50, Bozsy Ilona 50, Szotyori József 50, Józsa Ferenc 50, Bálint Márton 50, Péter István 50, Ruzs György 50, Bereczky Károly 30, Agh Istvánné 30, Miklósi Gyula 50, Sándor József 50, Marczy Gyula 50, Barabás Ferenc 50, Szabó Miklós 50, Borbáth Dániel 50, Kiss Ilonka 50, Schusztér Lajosné 50, Dr. Mester Gábor 50, Dr. Osváth Lajos 50, Dr. Gyulay József 50, Dr. Péterffy Pál 50, Novák Károlyné 50, Péter Sándor 500, Makkai Géza 50, Kun Frigyes 50, Járosi Andorné 50, Csoma Endre 50, Özv. Kisfaludy Árpádné 50, Bíró Ferenc 25, Akcipe Károlyné 50, Lesich Lászlóné 50, Nagy József 50, Dr. Bernád Agoston 50, Ifj. Takács Márton 50, Kovács Béla 30, Kiss Jánosné 50, Luka Lajosné 50, Gutt Vilmosné 50, Kézdi János 50, Nemes József 50, Szigethy Mihályné 25, Dr. Horváth Jenő 50, Dr. Tusa Gábor 50, Nagy Domokos 50, Bauer Gézáné 50, Özv. Kovács Jánosné 50, Nagy József 50, Dr. Veress Jenőné 50, Felméry József 50, Dr. Sílay István 50, Kőteles Anna és Tusika 50, Dr. Parádi Kálmán 50, Zilahy Sándor 50, Vásárhelyi Boldizsár 50, Csiszár Anna 50, Raksányi Aranka 50, Teleky Mária 50, Benke Róza 50, Nagy Edit 50, Özv. Deák Ferencné 50, Lovász Ferenc 50, Br. Inczedy Adámné 50, Katona István 50, Damó Anna 50, Br. Bánffy Albert 50, Harkó Ferenc 50, Nagy Jenőné 50, Dr. Szakáts Lajos 50, Mészáros Albert 50, Felméry Endre 50, Dr. Sinka István 50, Özv. Berényi Dezsőné 50, Jámbor Gyula 50, Sándor János 50, Mestitz János 50, Kovács Sándor 50, Szilágyi Miklósné 50, Bányai Lajos 50, Dr. Veress Ferenc 50, Dr. Kovács András 50, Medvesi Lászlóné 50, Puskás Jánosné 50, Husz Ödön 50, Özv. Seprődi Jánosné 50, Özv. Varga Sándorné 50, Benedek Mária 50, Schusztér Lajosné 50, Moldován József 50, Molnár István 50, Szabó Imre 50, Fodor Mártonné 50, Flegler Sándorné 30, Zágoni Katinka 50, Papp Marianna 50, Dr. Végh Albert 50, Nagy Sándor 50, Mezőgazdasági Bank 50, Palocsay virágüzlet 50, Dr. Imre Lajos 50, Szabó Pál 50, Gr. Teleky Lászlóné 50, Ujvárosi Sándor 50, Özv. Pünkösti Pálné 50, Kelemen Mária 50, Nagy István 50, Dr. Gőnczy Lajos 50, Dr. Nagy Géza 50, Bekess Károly 50, Nagy András 50, Főző Gizella 50, Asztalos János 50, Barabásy Ferencné 25, Szilágyi Anna és Erzsébet 50, Kiss János 20, Vályi Andor 50, Dr. Kolcza János 50, Sándor Dénes 50, Csoma József 25, Burkhart István 50, Tőkés István 24, Zeicu Miklósné 50, Krizsovánszky Adámné 50, Dr. Tavaszgy Sándor 50, Teleki József 30, Földeáki Ferencné 30, Szigethy Andrásné 30, Bartha Imréné 20, Nagy Kálmán 50, Bartha Lajos 50, Kali Sándor 50, Fromondi Mártonné 25, Boldis Endre 50, Joó Károly 50, László Ferenc 50, Deák Béla 50, Mikis Lászlóné 100, Br. Györfly Lajos 50, Soó Ernőné 50, Kovács Ödön 50, Deutsek Edéné 70, Szabó Pálné 50, Özv. Hóry Béláné 50, Tyukodi Istvánné 25, Ajtay Jolán 50, Bokor Róza 50, Breháriu Ottilia 50, Dr. Bernáth Oszkárné 50, Özv. Major Mihályné 50, Cseke cukrászda 50, Harcsa András 50, Orbán György 50, Dr. Szilágyi György 50, Özv. Losonczy Ernőné 50, Lovass Zoltán 50, Maksay Albert 50, Dr. Várady Gábor 50, Dr. Szegedi József 50, Grósz Ida 50, László Péter 50, Ady József 50, Nagy Istvánné 50, Özv. Bartha Zsomborné 50, Özv. Bideskuty Edéné 50, Erkei Sándorné 50, Rignáth Sándorné 50, Dr. Ujvárosi Miklósné 100, Keleti Péter 50, Özv. Vajna Istvánné 50, Kátai Sámuelné 50, Dr. Benedek Andor 50, Lovász Erzsébet 50, Özv. Hajdu Mihályné 50, Hagea Floriáné 50, Losonczy Mihály 50, Schuller Jánosné 25, Nyirő József 50, Jóvián Antalné 50, Dr. Tóth Döme 50, Léway Géza 50, Jánosné 25, Szakács Gyula 50, Deák János 50, Engelbrocht Józsefné 20, Réthy Lajos 50, Kun Mihály 50, Klein Sámuelné 50, Özv. Léway Ferencné 50, Szalay József 50, Nagy Domokos 50, Molnár Ferenc 100, Székely István 50, Dr. Tapsony Endre 50, Özv. Kiss Mártonné 50, Dr. Kiss Márton 50, Br. Szentkereszt Zsigmondné 50, Özv. Csutak Almosné 25, Özv. Jäger Mihályné 25, Szabó Gyuláné 20, Uray Sándor 50, Özv. Szilágyi Károlyné 50, Nagy Béla 50, Judit Józsefné 50, Özv. Dózsa Miksáné 50, Albrecht Dezső 50, Juhász István 50, Dobry János 50, Pataky Erzsike 50, Moldován Pálné 1 füzet 20, Burkhart Béláné 50, Dr. Gr. Bethlen György 50, Dr. Bokor Károly 50, Özv. Szócs

Ferencné 50, Kovács Domokos 50, Visky István 50, Szigethy Jenő 50, Szilveszter Péter 50, Dr. Feszt Györgyné 50, Benedek Antal 20, Simon Elek 50, Péter Erzsébet 50, Papp Ferenc 50, Scharl Imréné 50, Gáll Ferenc 50, Gáspárik Sándorné 50, Szentiványi Aranka 50, Szalay Miklós 50, Kiss Károly 50, Özv. Seyfried Károlyné 50, Szász Dezsőné 50, Demeter Lajos 50, Berkes Sándor 50, Téglás Albert 50, Szentpétery Károlyné 50, Szathmári Elek 50, Benedek Sándor 50, Butyka Ferenc 50, Fogarasi József 50, Kovács István 50, Balogh József 100, Daszkalovics Mihályné 25, Özv. Kovács Árpádné 25, Libál József 50, Özv. Szentpéteri Sándorné 25, Kopeczny Károlyné 50, Szabó Domokos 50, Csöregi András 50, Rucska János 25, Túrós Márton 24, Balogh Sándor 50, Perley Lajos 50, Bordeaux Árpádné 50, Malesay Vilma 50, Kovács Gyula 50, Özv. Hann Károlyné 50, Soós Pál 25, Özv. Finta Gáborné 50, Özv. Várady Józsefné 50, Farkas Albert 50, Zolnai Imre 50, Vincze Sándor 50, Kacsó Tivadar 50, Dr. Somody András 50, Dr. Görög Ferenc 50, Özv. Major Andrásné 50, Özv. Veress Károlyné 50, Csordás Árpád 50, Özv. Györgyfalvi Sándorné 50, Csordás Attila 50, Szabó Lajos 50, Maurer Frigyes 50, Özv. Ambrus Józsefné 50, Tulics Kálmán 50, Soós József 50, Dr. Kovács Sándor 50, Szaniszló János 50, Sári Árpádné 15, Foris Zoránd 50, Kun Jánosné 50, Kürthy Sándor 50, Berky Sándor 50, Csorja Gyula 50, Bányai Ferenc 50, Veress L. Lajos 50, Farkas Judit 50, Turgyán Józsefné 50, Gyulai Sándor 50, Kádár Imre 50, Dr. Orient Gyuláné 50, Dr. Borbáth Samu 50, Özv. Bogya Györgyné 50, Gáll Györgyné 50, Özv. Reimann Sándorné 50, Linzmayer Éva és Erzséket 25, Varga József 50, Özv. Horváth Jánosné 50, Román Józsefné 50, Balázs Márton 50, Máthé Dénesné 25, Özv. Csűrös Pálné 50, Balogh Mihály 50, Fazakas András 50, Abraham Péter 50, Kalló Lajosné 50, Hegedüs Gyula 25, Dávid Béla 50, Özv. Boér Árpádné 50, Veress György 50, Csép Albert 50, Butyka Sándor 50, Nagy József 50, Fürst Rózi 50, Dr. Schilling Dezső 50, Balázs Ferenc 50, Kacsó Béla 50, Költő Károlyné 50, Bíró Elek 25, Komjátszeghy Géza 50, Dali János 50, Luka Ferenc 50, Hodossy Kálmán 50, Varga Domokos 25, Özv. Benkő Elekné 50, Dr. Ványolos Miklósné 50, Özv. Dr. Török Imréné 50, Kálmán István 50, Bartalis István 50, Esztégár Jánosné 50, Madaras Sándor 50, Hajdu Sándor 25, Vári Mózes 50, Antal Gyula 50, Szász Edit 50, Vládár Pál 25, Székely János 50, Dr. Kerner Lajosné 50, Dr. Ujvárossy Istvánné 50, Zsigmond Gyárfás 50, Dr. Gidrai Liviuszné 50, Starnack Hugó Viktorné 50, Tersánszky Mihály 25, Kelemen István 50, Dr. Gergely Jenőné 50, Tóth Sándor 50, Szilágyi József 50, Steinhibel Károly 50, Márton Miklós 25, Török András 50, Soltész Kálmánné 25, Lakatos Árpádné 50, Bakó József 50, Id. Császár Béla 50, Dr. Fazekas József 50, Katona Lajos 50, Stern János 10, Ifj. Varga Károly 50, Gyöngyösi Imre 50, Babos Imre 50, Demeter Ferenc 50, Dr. Flohr József 50, Király János 50, Sallak Dezső 50, Deák Ferencné 50, Ujfalvy István 50, Dr. Balogh Ernőné 50, Szilágyi András 50, Pakulár László 50, Posta Mihály 50, Szilágyi László 50, Kudor Pálné 50, Szabó Mártonné 50, Soós Bálint 50, Krebsz Jánosné 50, Szabó András 50, Emilia diakonissa testvér 50, Br. Bornemissa Elemérné 200, Szentiványi Ferenc 50, Járosi Andor 50, Kovács Lászlóné 50, Székely Ferenc 50, Deák Sándor 50, Fekete Nyerges Kató 50, Daróczy Ferenc 50, Iszlay Margit 25, Silló Istvánné 25, Szabó Piroksa 25, Felszeghi Jolán 25, Balogh Rózsika 25, Demeter József 25, Weis Márton 50, Dr. Szathmári Lajos 100, Fehér Imre 50, Tőkés Sándorné 50, Kiss Istvánné 50, Erdélyi Jenőné 50, Szathmári Pál 50, Kiss József 50, Czégeni Domokosné 30, Henzéli Rózsika 50, Vargha Gyuláné 60, Homolya Etelka 30, Schütz Imréné 30, Szabó Sándor 60, Kupán Ferenc 60, Vinczy Mihályné 30, vitéz Gőnczy János 60, Tóth Aurélné 60, Apaffy Olga 60, Özv. Huszár Sándorné 60, Szathmáry Györgyné 50, Kovács Rezső 60, Arus József 60, Mágner Sándor 60, Kőváry Rózsika 60, Kaszta István 60, Bathó Lajos 60, Márk Mihály 60, Molnár Sándor 60, Dr. Nyomárkay Kázmérné 60, Héjjas Endre 60, Zilahi Kiss Anna 30, Kusztás Ilona 30, Kovács Miklós 20, Csulak Károly adomány 600, Kiss István 60, Egyes számok eladásából 488, Bozsy Ferenc 25, Stern János 20, Névtelen adomány nyomdaköltségre 3000, Szász Klára a Zsoltároskert nyomdaköltségre 145, Kilin Péter a Zsoltároskert nyomdaköltségre 355. Adomány a Zsoltároskertre: Özv. Orbán Gyuláné 500, Székely Miklós 300, Szász Klára 200 = 28.236 Lei. = 941.20 Pengő.

ZSOLTÁROSKERT

I. (VII). évfolyam. 12. sz.

HITÉPÍTŐ FOLYÓIRAT.

1940. december.

Szerkesztőség és kiadóhivatal, ahová a lap szellemi részét illető közlemények küldendők
Kolozsvár, Ferencz József-út 86. Ref. Lelkészi Hivatal
Megjelenik minden hónapban.

Felelős szerkesztő és kiadó:
BIRÓ MÓZES
Társzerkesztő:
BIRÓ MÓZESNÉ

Előfizetés egy évre 2 Pengő.
Egy szám ára 20 fillér.
Előfizetési díjakat és hirdetési díjakat mindig csak nyugta ellenében vesszünk át. E címre küldendő: Özy Szilágyi Miklósné, Kolozsvár, Ferencz József-út 86. sz.

JÉZUST VÁROM. *)

„És lőn, hogy mikor elmentek az angyalok ő tőlük a mennybe, mondának a pásztoremberek egymásnak: menjünk el mind Bethlehemig és lássuk meg e dolgot, melyet az Úr megjelentett nekünk. Elmenének azért nagy sietséggel” ...

(Lukács evang. 2. r. 15—16. v.)

Milyen jó lehetett azoknak az embereknek, — gondoltam — hogy megláthatták Jézust. De vajjon én is felébredtem volna? Vajjon meghallottam volna én is az angyal hívását? Ó ha most, éppen most hívna egy csillag és az angyalok, bizony azonnal mennék. De hátha csak én akarnék elmenni, s a többiek (itt szüleimre, s testvéreimre gondoltam), összeszidnának, s azt mondanák: majd holnap, most késő este van, most jobb aludni, ilyen kisleány egyedül pedig nem mehet. Elszomorodtam. Ránéztem édesapámra, akinek éppen rajtam nyugodt melegfénytől ragyogó szeme, a már behajtott bibliáján összekulcsolódott a keze, s a szívemben maradt minden szava: jertek, menjünk el mind Bethlehemig, s boruljunk le Jézusunk előtt, vigyük oda néki, mindenünket, amink csak van, ő a neki szentelt életet saját lényének gazdagságával, örömeivel, szépségével tölti be. — Édesanyánk odaült a harmonium mellé, mi gyermekek házunk szolgálóival együtt körülötte álltunk, én újra a bethlehemi mezőket jártam, futottam egy csillag után, s mintha angyalok énekelték volna: „Kicsiny Bethlemben megzendült az ének;

„Dicséret dicsőség a menny Istenének!” ...

Ekkor kinyílt a szomszéd szoba ajtaja, szelid fény melegítette arcunkat, s mi ott állottunk tetőtől talpig csupán ezüstszállal beszótt egyszerű fenyőfa körül. A lelkem addig soha nem érzett feszítő vággyal ekkor is Jézust kereste, Jézust várta Bethlemben.

Ez volt életemben az első karácsony, amikor teljesen hiányzott lelkemből a kíváncsi kérdés: vajjon milyen ajándék lesz számomra a karácsonyfa alatt? Kialakulatlanul valami éfélélt éreztem: Mit is keresek én itt? Hol van Jézus? Mit vigyek Neki én?

Senki sem tudhatta, hogy mit érzek, mert egy szót sem szóltam. Ekkor édesapám magához vont a diványra, lecsókolta könnyemet, kicsi aranyszélű könyvet adott kezembe, s szeliden, mintha minden gondolatomat tudná, (vagy csak én éreztem így?) mondta: „A ma született Úr Jézus szava és lelke vezesse ezentúl minden érzésedet, gondolatodat és minden tettetted egész életedben míg majd egyszer szemtől-szembe megláthatod őt”. Kinyitotta a könyvet, s az első lapra

*) E cikk olvasásakor gondoljunk az árvákra, s főleg a pogányok gyermekeire, akiknek még soha sem volt karácsonyuk, mert nem ismerik Jézust Jusson eszünkbe a missziói parancs! Szerk.

ezt írta: „Egész életedre édesapádtól”, még ennyit mondott: „A legnagyobb örökséget adom ezzel neked”. Boldog, kimondhatatlan boldog voltam. Soha nem olvastam könyvet olyan mohó vággyal, mint ekkor az első saját bibliámat, s tizenkét esztendő szívem úgy érezte, soha még gyermeknek nem volt ennél szebb karácsonya!

Ezután sok-sok év következett, sok boldog karácsony est, sok munkás, fáradtsággal telt hétköznapi, sokat tanultam, s a vizsgáktól mindég féltém. Ilyenkor a Biblia biztatott, erősített. Sokszor megdöbbenve jártam a külvárosi nyomortanyák bűntengerében keresve kicsi maszatos gyermekarcokat, s gyermekszíveket, melyek úgy tudnak vágyakozni Jézus után! Ó, nem úgy mint a felnőttek, hanem hívó csodálkozással várva az angyalok énekét! Ilyenkor mindég láttam egy képet, amint egy gyermek ott bolyong olthatatlan vággyal szívében a bethlehemi mezőkön Jézus után sóvárogva, ügyetlenül, tudatlanul botladozva, inkább csak sejtve a karácsonyi titkot. Ekkor felragyog a csillag, valaki kézen fogja, a saját édesapja, s könnyezve, alázatosan együtt borulnak le a jászol előtt. — Azután a szerető szülőt fényes felhő, csillagos karácsonyi ég takarja el gyermeke szeme elől, de az angyaléneket, az örök Ige kíséri egész életén át.

Közeledik a karácsony, körülöttünk sóvárog és nyög az egész világ. Milyen ajándékot vársz még ettől a kifosztott, szegény világtól? Akarsz gazdag, boldog karácsonyt? Lásd meg a feléd nyújtott kezeket, a sóvárgó szemeket, a tétován bujdosókat, ragadd meg őket, öleld magadhoz a kicsinyeket, s vezesd elő őket a Lélek fényinél Jézus bölcsőjéhez, életünk királyához!

Biró Mózesné.

Nem akadt hely.

Lukács evang. 2, r. 7. v.

Nép a nép hátán nyüzsgött Betlemben, s hogy jött, Akit évezrek óta vártak, — mily szégyen ez — a vaksággal vert ember nem adott helyet az Isten Fiának!

Im, legelőször barinok szeme tágult ámulattal az égi Jövevényre, s egy vén istálló korhadt jászolábul elégült meg milliók lelki éhe.

Nem volt hely! S ma sincs! Lelkünk tele van, száz indulat zibongó népe lakja, s Krisztus bolyong, az Isten hontalan!

... Feléd vezet ma szent Karácsony napja, s szennyes szívem szállásnak felajánlom: foglald el Jézus, s légy Uram, Királyom!

Bódás János.

Stanley és Livingstone.

Körülbelül 60 évvel ezelőtt kutatott Stanley az afrikai őserdőben az elveszettnek hitt Livingstone után. És megtalálta, 4 hónapig élt együtt az istenfélő Livingstonnal. Mikor Stanley búcsút vett tőle, ezt írta Angliába: „Négy hónapig és négy napig osztotta meg velem kunyhóját, csónakját és satrát és sohasem találtam benne semmi gáncsolni valót. Mindennap jobban csodáltam őt“. És egy más alkalommal ezt írja: „Mielőtt 1871-ben Livingstonhoz kerültem volna, a legmegátal-kodottabb és legnagyobb istentagadó voltam. De Afrika belsejében, a csendes magányban sok alkamam volt a gondolkodásra. Amint ezt a magányos öreg embert szemléltem, azt kérdeztem magamtól: Hogy bírhatja ez itt ki? Megbolondult, vagy mi van vele? Mi az, ami lelkesíti? Hónapokon keresztül vele voltam és csodálatomat keltette fel, mert igazán élte is azt, amit a biblia mond: „Elhagyván mindenöket, követték Őt“. Ugy megragadott az a résztvevő szeretet, mellyel mások irányában volt. Láttam istenfélelmét, gyöngéd-ségét, buzgalmát, komolyságát és azt a nyugalmat, mellyel munkáját végezte — és megtértem általa, bár ő soha nem tett kísérletet arra nézve, hogy meg-térítsen“.

(„Kiskoszmály“ című felvidéki kül- és belmissziói folyóirathól).

Forró szív — sirószem — könyörgő lélek.

Irta: Turóczy Zoltán.

A misszióra most rossz idők járnak. Sok minden hiányzik emberi támaszai közül, amelyek eddig tartó-ozlopai voltak. Hiányzik először is a *hatóságok támogatása*, vagy legalább is a tárgyilagosság ügyükkel szemben. Ma minden államban gyanús minden idegen állampolgár. A napilapok egy kis híret idézem ehhez: Koreában összefogták az összes keresztyén misszionáriusokat és bebörtönözték őket, mert „az a gyanú merült fel ellenük, hogy merényletet terveznek a japán császár ellen“. Egy apró hírecske, de mindennél világosabban mutatja, milyen idők járnak most a misszióra.

Másodszor a missziói földön *széttépődött* az az amúgy is megrongyolt *nimbusz*, amely azelőtt körül-vette a misszionáriust, mikor odaállott a pogány népek elé, mint egy magasabbrendű, kultúrált élet képviselője. Gondoljuk el, mit jelent hirdetni ezt az új életet, mikor odahaza gyilkos marcangolással tépik egymást a nemzetek.

De megnehezült a misszió lehetősége *itthon is*. Kisebb-nagyobb népek létük harcát vívják. Hadviselő és nem hadviselő népek kénytelenek minden erejüket arra fordítani, hogy önmaguk létét megmentsék. S ilyenkor minden nép ott kezd takarékoskodni, ahol az ó-ember a takarékoskodást mindig is kezdeni szokta: Isten ügyénél. Sokan hirdetik ma azt, hogy a misszió fényűzés, tékozlás, sőt: a nemzet létérdekeit veszélyeztető mozgalom.

Megnehezült a misszió helyzete azért is, mert a háború elrabolta tőle azt a *romantikus hátteret*, amely pedig igen sok embernél döntő tényező volt a misszió támogatásában. Hogy a romanticizmus utáni nosztalgiaját kiélhesse az ember, ahhoz manapság nem kell

már kimennie az afrikai emberevők közé. A körülötte levő világ is tele van a legmagasabb fokú feszültséggel és hősi romantikával.

Az *egész mai léggör* erőteljesen fertőzi az ember gondolkodását. Nagy és kis népek hangsúlyozzák az élettér elméletét, amelyben a nagyobb hatalom szava olyan elmélet, amelyben a nagyobb hatalom szava olyan jogi erőt képvisel, aminek a kisebb feltétlenül engedni tartozik. A kis népekre ma rossz idők járnak. Amikor ma tekintet nélkül feláldoznak és keresztül-gázolnak több milliós, ősi kultúrájú kis népeket, ki törődnek kis vad törzsekkel, falvakkal? Kinek lehetne ez szívügye, érdek- és élettéré?

Jó látni mindezt a maga nyers valóságában. De ha ezeket missziói munkánk hűtlenségének, lanyhaságának fedezetéül mondjuk el, akkor ki kell jelen-tenem, hogy *mindex nem mentség az én, a te, az egész keresztyénség missziói hűtlenségére. Mert nem ezek a feltételek tartják fenn a missziót*. Nem ez az a forrás, amely ha buzog, van missziói munka, ha elapad, nincs missziói munka. Nem a hatósági támogatás, nimbusz, pénz, romantika és kedvező léggör hiány a baj, hanem hogy bedugultak azok a források, melyek mellé ültetve a misszió fája minden idők és körülmények között megtermi a maga gyümölcsét.

Példa rá a minden idők legnagyobb misszionáriusa. *Pál apostol*. Ő ugyancsak nem élvezte a hatóságok támogatását. Tárgyilagosság helyett vesszőzést, kalodát, börtönt, halálos ítéletet, rablincset kapott. Neki igazán nem volt nimbusza azok előtt, akikhez ment. Ő csakugyan nem jelenhetett meg a művelt görög és római előtt úgy, mint egy magasabb rendű kultúra képviselője. Azok őt is csak egy barbár, elmaradott nép tagjának tekintették. Neki nem volt pénze sem, nem állt mögötte hatalmas, gazdag támogató tábor. Nincs semmi olyan eszköze, amivel egy világhódító programot véghez lehet vinni, semmi olyan kérdés, amellyel ma annyit foglalkozunk a misszió életfeltételeit illetően s mégis elvégzi missziói munkáját.

„Én, vagyok az igazi szőlőtő, és az én Atyám a szőlőműves.“
(János ev. 15. r.)

Hogy mi itt ma összejöhetünk*), legvégső érte-lemben azt is a páli misszióknak köszönhetjük, aki a legkétségbeejtőbb körülmények között is érteni és követni tudta a Lélek üzenetét: Menj át Európába!

Az alapul vett három igének mindegyike „mert“ szócskával kezdődik. Valamit indokol bennünk az apostol. Indokolja azt, hogyan tudott ő olyan mostoha körülmények között ilyen eredményes missziói munkát

*) Az 1940. évi budapesti Protestáns Napok keretében meg-tartott előadás ez a cikk. Szerk.

végezni. S leszögezi, miket tart ő a missziói munka nélkülözhetetlen feltételeinek.

Az első: *a forró szív.* „Mert a Krisztusnak szerelme szorongat minket.“ (II. Kor. 5:14.) Ha egy gőzmozdonynál meg akarjuk állapítani, mi az oka hatalmas teljesítményének, nem a monstrum grandiozitását, nem a kerekek átmérőjét, nem is a súlyát kell szemügyre vennünk, hanem felpattantanunk a kazán ajtaját és minden titkot megold a belőle kiáradó tűznek perzselő forrósága. Halott a mozdony, amelyben nem ég a tűz, de éien, viharon, pusztákon száguld át, amelyikben lobog a láng. Ez a páli missziói munka mozdonyának a titka: a forró szív, amely kigyúlt a Golgota keresztién nyert kegyelemtől. S amióta meggyuladt, az a boldogsága, hogy ég. Ha nem tudna égni, meghalna. Olthatatlan szerelem égeti. Hír, dicsőség, test, gazdagság, tudomány, szépség és erő, minden szemét is tűzre való néki, csak égjen, lobogjon a forró szív!

A második: *a síró szem.* „Mert sokan járnak más-
képpen, kik felől sokszor mondtam néktek, most pedig sírva is mondom, hogy keresztiének ellenségei.“ (Fil. 3:18). Ez a befejezés: „sírva is mondom“, nem nagyhangú kijelentés, harsogó frázis Pál tolla alatt. Csak egy kis magvarázat. Meg akar magvarázni a levelében egy elmosódott foltot, ahová írásközben könny hullott a szeméből s elmosta a betűket: Ez a betű azért homályos, mert *sírva is mondom*... — Ez a páli missziói lelkület. Nem tud boldog lenni a maga belső kincsével, amíg mások nélküle szűkölködnek. Lehetetlen, hogy nekem legyen Istenem, míg másoknak nincs, hogy legyen üdvösségem, míg mások elkárhoznak, hogy a hitnek gazdag birtokosa legyek, míg mások koldúsok és Lázárok, hogy bíbor és bársony mennyezői ruhám legyen, amíg mások rongvokban járnak, hogy a kegyelem gazdagon terített asztala mellett üljek, míg másoknak morzsák se jutnak, hogy a lelki gazdagok bezárt, kilincs nélküli palotájában éljek, amíg milliók vesznek éhen...

A síró szem nem tud önzőn birtokolni, mert tudja, hogy az a maga számára is lelki halált jelent.

A harmadik: *a könnyörgő lélek.* „Imádkozásaimban mindenkor könnyörögve, vajha egyszer már jószerecsés út adódnék nékem Istennek akarataiból, hogy hozzatok mehessek.“ (Róm. 1:10). Az imádság mindig passzivitás. Ha nem tudok mást tenni, mint imádkozni, az nálunk az utolsó fok. Pálnál az első. Nála az imádság *munkaeszköz*. Pedig mennél aktívabb egy lélek, mennél jobban szorongatja Krisztus szerelme, mennél inkább hajtja egy boldog belső birtok kényszere, annál nehezebb meglátni az imádságot, mint munkaeszközt. Pál a világtörténelem legaktívabb embere, akit nem lehet nyugdíjba küldeni, börtönnel elnémítani s mégis mikor Rómába akar menni, nem utazási irodákat keres fel, nem jegvet vált, vagy pénzt haiszol a jegyváltáshoz, nem összekötetések után járkal, nem beutazási engedélyért szaladgál, hanem egyszerűen kopogtat az örök Isten ajtaján: „Szeretnék Rómába menni, ott Terólad bizonyosságot tenni, engedd meg és cselekedd meg!“...

Három ige, három indoklás, hogy miért volt Pál missziói munkája olyan gyümölcsöző, s három ítélet, hogy miért olyan gyümölcstelen a miénk. Álljunk oda Pál forró szíve, síró szeme és könnyörgő lelke elé és kérdjük meg: van-e jogunk felmentést kérni a missziói kötelesség alól a mai nehéz időkre való hivatkozással?
(Evangélikus Élet-ből).

A szegedi református gyülekezet és a külmisszió.

Irta: Dr. Csillik Bertalan

Mi, magyarok, ha a külmisszió eszünkbe jut, rögtön rendkívüli személyiségek életodaszánásaira és nagy közösségek milliós anyagi áldozataira gondolunk. aztán a magunk kicsinységét és szegénységét sóhajtozgatva visszavonulunk a „keresztvén álmodozásba“, ahelyett, hogy Jézus kezébe adnánk azt a kicsinket, amink van, hogy az Ő kezében sokak megszabadulására alkalmas valósággá váljék.

A Diákszövetség elindulása idején volt még, hogy a pataki diákbibliakör (ott úgy csúfolták: szentegylet) minden héten egy reggel az imaóráját a külmisszióknak szentelte. Talán még akkor olvastunk — vagy később Kolozsvárott, ahol az IKE-ben tartottunk néhány szerényke missziói „előadást“ — egy füzetecskét. Ebben szó volt egy amerikai szegény mosó-vasaló asszonyról, aki keserves keresményéből maga tart egy benszülött evangélistát. Nagyon megfeküdte a szívemet ez az olvasmány. Mikor Szegeden az egyetemen reám hárult a diákbibliakör vezetése. 1929 tavaszán felvetődött köztünk a gondolat: nem tudnánk-e mi is eltartani egy evangélistát? Akkor még kevesen voltunk, a Bázeli Társaságnál pedig egy benszülött katekhista Indiában évi 567. érettebb evangélista 1345. Kinában 575. illetve 1380 sváici frankot kapott. Ezt nem mertük vállalni. De a felelősség szorongató érzése csak megmaradt s arra kényszerített, hogy a külmisszió kérdéseit valamilyen formában mégis csak érintgessük úgy a diákbibliakörben mint később a ref. egyház férfi-bibliakörében. Ennek eredményeképp 1939 áldozócsütörtökjén a férfi-bibliakör elhatározta, hogy kezdeményezi egy külmissziói csoport alakítását a szegedi ref. egyházban. Ebből folyt azután, hogy az idén e sorok íróiának kellett Szegeden az egyetemem imahéten a külmissziói előadást megtartani. Izekezett minél több tény és adatot adni, de érezte, hogy forrásaiból hiányoztak az adatok a misszió reális oldalára, különösen pedig arra nézve, hogy mibe kerül egy misszionárius vagy egy benszülött evangélista. Ezért a Keresztvén Diákok Világszövetségének genfi központján át adatokat kértünk erre nézve. A háború s egyéb körülmények miatt csak a Sváici Délafrikai Misszió (a waadi és a szomszédos ref. egyházmegvék külmissziói társasága) felelt, április 17-én. Ez a társaság Észak Transzváliban és Mozambikban a bantu négeknek, a zuluferekkel rokon thonga törzse között dolgozik. 1847-ben alakult. Ma a lelkészi, orvosi, tanári, tanítói, ápolói munkát végző misszionáriusainak a száma 105. 10 felszentelt thonga lelkész, 272 thonga evangélista, 202 egyéb thonga segéderő dolgozik virágzó benszülött egyházaiban. 1938-ban a konfirmandusok száma 5889, az úrvacsorával élő egyháztagoké 5564 volt. Évi költségvetése 1.114.300 sváici frank. Egy misszionárius fizetése 3800 P. a kezdő benszülött lelkészé 1000 P. amely a helyi körülmények szerint és a szolgálati időhöz mérten 2000 P-ig emelkedhetik, a benszülött evangélista évi 360—1200 (azaz havi 30—100) pengőt kap. Vidéken alacsonyabb a fizetésük, mert saiat kunyhóban laknak és maguk művelik saját földjüket, s így olcsóbban megélhetnek.

Az április 21-iki diákbibliakörön szóba került a külmisszió s egyttal előjöttek a frissiben érkezett

konkrét adatok is. Vagy tizenöten-húszan vagyunk, néhány végzett diák, a többség diáklány. Mikor az derült ki, hogy havi 25—30 pengőből már saját néger evangélistánk lehet, soha nem ismert éleltség vett erőt a körön s egy-kettőre megtörténtek a megajánlások. Nem is voltunk mind jelen, a megajánlások mégis csaknem teljesen fedezték a „vállalkozás” anyagi alapjait. Aztán megleveleztük a dolgot a Svájci Délafrikai Misszióval, amely Bill René észak-transzváli misszionárius javaslatára Thuketane János bennszülött evangélistát július 9-én át is adta a szegedi bibliakörnek. Bill szerint Thuketane, ha hű marad Jézus Krisztushoz, a délafrikai bennszülött egyház egyik oszlopává lehet. Már az elemi iskolában nagyon jó keresztyén behatások alatt nőtt fel. Rosselet kisasszony különleges gondtal vezette Jézushoz, ránevelte őt a teljes önmegtartóztatásra is. Az elemi iskola után szakács volt, majd a misszió evangélistaképző intézetébe küldte feleségével együtt. Itt két évet töltött. 1933 óta hirdeti az evangéliumot Shiluvane-ban, Észak-Transzámban, a Spelunka- és a Sárkányhegység félgyűrűjében, az Elefántfolyó egyik mellékvizének partjain. Ertelmes fiatalember, néha tanítoskodik is egyik-másik szórványban. Időnkint tudósítja is majd a bibliakört munkájáról. Ha nehezen menne neki az angol fogalmazás, barátja, Myaka-yaka, örömezt segít rajta. Természetesen nem tökéletes ember; voltak gyenge korszakai, egyházi fegyelmezés alatt is állt már, de a kölcsönös lelki segítő-csoportban hite és meggyőződése újra megerősödött s most még buzgóbban dolgozik. Szorgalmas felesége tőle telhetőleg segít neki.

A szegedi Pro Christo Kör egy félévi fizetést már át is utalt számára a Nemzeti Bank útján. Pontosság kedvéért s mások okulására közöljük, hogy a félévi fizetésének megfelelő 150 svájci frank az átutalással, az 53% felárral, igénylési jutalékkal, portóval összesen 195 pengő 30 fillérbe került, ami havi 32.40 P-nek felel meg.

De még itt nincs vége a kalandnak. (Ne féljünk a kaland szótól. Bölcselkedés: óvatosság. Keresztyénység: kaland., Jézus nyomán, ismeretlen mezőkön.) A példán felbátorodva összehívtuk a szegedi ref. egyház külmisziói csoportjának tagjait, a gyülekezeti munkásokat és az egyháznak a külmiszió iránt érdeklődő tagjait szeptember 15. vasárnap délelőttre, hogy megbeszéljük az egyháznak a Svájci Délafrikai Misszió munkájában való részvételét. Isten úgy akarta, hogy ugyanabban az órában volt Kolozsvár ünnepélyes birtokba vétele s a rádió helyszíni közvetítése miatt húszan jöttünk össze. Nagy volt a kísértés arra, hogy elhalasszák a megbeszélést s valósággal volt valami „szent vakmerőség” abban, hogy Bakó László ref. lelkész, a csoport elnöke, ezeket olvasta fel a Jelenések Könyvéből: „Tudom a te dolgaiddat, (íme elődbe adtam egy nyitott ajtót, amelyet senki be nem zárhat), hogy kevés erőd van és megtartottad az én beszédemet és nem tagadtad meg az én nevemet...” Az előadó sem volt életében olyan szent félelmek között, mint amikor ez elé a kis közösség elé terjesztette az ügvet. Pedig hát Isten mindig azt akarja, hogy a gyengéken szegényeken, keveseken, félénkeken keresztül mutassa meg a maga erejét, gazdagságát, vállalkozási kedvét, bátorságát. Az a néhány egyháztag készségesen elvállalta október 1-től egy délafrikai bennszülött evangélista gondját, aki a szegedi ref. egyházat fogja képviselni a külmiszió munkamezején, hogy hirdesse Jézus Krisztus evangéliumát a thongák és zulukafferek

között. Külön meg kell említenem, hogy ennek az evangélistának a költségeihez a középiskolás diákok egyelőre két éven át évenként 50 pengővel járulnak hozzá. Mihelyt a Svájci Délafrikai Missziótól megkapjuk az értesítést ennek a második evangélistának a nevét és egyéb adatait is, örömmel fogjuk közölni a Hajnal*) kedves olvasóival, annál is inkább, mert nagyon szeretnénk, ha most, Livingstone első délafrikai útja századik évfordulóján, más gyülekezetek is meglátnák azt, hogy egy pár szegény ember őszinte ügyszeretete elég ahhoz, hogy egy-egy magyar ref. gyülekezet képviselve legyen a külmiszióban egy saját munkása által. A meglevelezést nagyon szívesen elvállaljuk mi, szegediek. (Hajnal.)

Hudson Taylor,

a Kina-Belföldi Misszió megalapítója, írt egyszer Jézus Krisztus visszajöttének várásáról és többek között ezt mondta:

„Ez a boldog reménység mindiárt gyakorlati hatást váltott ki nálam. Gondosan átnéztem kis könyvtáramat, hogy meglássam: nincsenek-e benne olyan könyvek, melyeket nélkülözhetek? A kis ruhászekrényemet is komoly vizsgálat alá vetettem, mert meg akartam bizonyosodni róla, nem tartalmaz-e olyan dolgokat, amelyekről az Úr megjelenésekor nem szívesen adnék számot. A következmény az lett, hogy néhány szegény szomszédom javára és saját lelkem megkönnyebbülésére, tetemesen megkevesbedett a könyvtári könyvem száma és hogy egyes ruhadarabjaim másoknál nagyon jó gazdára akadtak.

Későbbi életemben is valahányszor csak alkalom nyílt rá, a pincétől a padlásiig átkutattam a házamat s mindannyiszor növekedett bemső örömöm és lelki áldásomra szolgált. Azt hiszem, mindannyian abban a veszedelemben vagyunk — talán gondatlanságból, vagy pedig mert munkánk miatt nem jut időnk rá, — hogy oly dolgokat halmozunk fel, amikre egyáltalán nincs szükségünk, de amelyeket mások igen jól felhasználhatnak; és amíg visszatartjuk azokat sok áldást veszítünk el mellette. Ha Isten egyházának minden segélyforrása igazán ki volna használva, mennyi minden történhetne! Hány szegényt lehetne táplálni, hány meztelent felöltöztetni! Hány embernek vihetnénk el az evangéliumot, akikhez még nem jutott el! Mindazokat, akik várnak az Úr eljövételére, úgy szeretném figyelmeztetni és állandó szokásukká tenni, hogy amikor csak megenyedik a körülmények, keresgéljenek a használhatatlan holmik közt és Istennek tetsző módon értékesítsék.” (Kiskoszmályból.)

Nyárádkarácsony-Folyfalva.

Gyülekezetünk mindig ott állt a pogány misszió ügye mellett. Október 31-én a reformáció emlék-ünnepével kapcsolatban minden évben missziói ünnepélyt is tartottunk. Műsorunkból ezidén sem hiányzott a misszió ügye. Előadás, szavaltatok és énekszámok álltak szolgálatában. A Missziói Barátok Társaságának tagjai elhatározták, hogy minden hónap első vasárnapján összejövetelt tartanak. Első összejövetelünk november 3-án volt.

A lelkipásztor megbízásából közli:
Bántó Teresi, tanítónő,

Ki adakozik?

Irta: Békefi Benő.

Sokszor elgondolkoztam már azon, hogy milyen nagyon jó lenne, ha lehetne missziói munkát végezni pénz nélkül. Ha a missziói munkásnak nem kellene ennie, ruházkodnia, hol fejét lehajtania. Szárnyai volnának és röpködhetne s így nem kellene a vonaton fizetnie. Gondolatait a távolba közvetíthetné és így nem volna postai kiadása. Ha így volna, milyen akadálytalanul mehetne a munka és mennyire szívesebben vennék igénybe „szolgálatait“ az ilyen „igénytelen“, tehát igazán „lelki“ munkásnak. Sajnos, sokak bánatára, azonban nem így van, mert a missziói munka pénzbe is kerül.

Minden bizonnyal Isten bölcsességéből van ez így, hogy csodák csodájára, a kimondottan lelki munkához, a misszióhoz, anyagi eszköz, pénz is kell. Mi ebben a bölcsesség? — kérdezheti valaki. Az, hogy Isten azzal akarja kipróbálni a lelki élet valóságát, hogy anyagi természetű gyümölcsöt vár azoktól, akik Őtőle a lelki áldásokat elfogadták. Az adakozás mindig jó hőmérője a lelki életnek, a missziói kedvnek.

Pál apostol így köszöni meg a Filippibelieknek

részére, a római fogságba küldött adományukat: „Tudok megaláztatni is, tudok bővölködni is; mindenben és mindenekben ismerős vagyok, a jóllakással is, az éhezéssel is, a bővölködéssel is, a szűkölködéssel is. Mindenre van erőm a Krisztusban, aki engem megerősít. Mindazonáltal jól tettétek, hogy nyomorúságomban részesekké lettetek... Nem mintha kívánnám az ajándékot; hanem kívánom azt a gyümölcsöt, mely sokasodik a ti hasznotokra.“

Az adakozás nem kötelessége a hívő, keresztyén életnek, hanem kiváltsága, mert általa Isten munkatársává lesz a gondviselésben.

Ki adakozik?... Időszerű kérdés, nem azért, mert sok evangéliumi munka szükségét lát, hanem mert sokak hitének kellene megbizonyosodnia „a kölcsönös adásban és vevésben“... Te mivel fejezed ki háládat?

Ki adakozik?... Vajjon miféle feleletet kapunk erre a kérdésre?!

(Nyírségi Virrasztó-ból.)

H I R E K.

Kétféle örökség. Annyi vagyont gyűjtöttem a gyermekeimnek, hogy egész életükre el legyenek látva — mondja az egyik szüle. — Én meg úgy neveltem őket, hogy mindent meg tudjanak szerezni maguknak, — vallotta a másik. Melyik szüle adott nagyobb kincset örökséget a gyermekeinek?

Nagy emberek a Bibliáról. A budapesti-fasori református templomban közös protestáns evangélikációt tartottak, melyen Kemény Lajos budapesti ev. esperes csokorba foglalta nagy embereknek a bibliáról szóló mondásait. Horthy Miklós azt mondotta: „Az én legfőbb törvénykönyvem a biblia.“ — Mussolini: „Leginkább a biblia által juttathatjuk magasztos céljaihoz a hazát.“ — Goethe: „A biblia annál szebb, mennél többet foglalkozunk vele.“ — Napoleon így szólott a bibliáról: „Nem fáradok el soha a Könyvek Könyvének olvasásában.“ — Scott Walter pedig azt mondta: „Csak egy könyv van, a biblia.“

„Meg ne lankadj, ha Ő dorgál téged.“ Perbe szállunk Istennel és azt mondjuk: „Nem tehetek róla, eleget imádkoztam és mégsem lett eredménye; föl-adom tehát a harcot“. Gondold csak meg, mi történnék, ha az élet bármely más területén így beszélünk!

Kész vagyok-e arra, hogy megragadjon Isten az Ő hatalmával és elvégezze bennem azt a munkát, amely méltó Hozzá? A megszentelődés nem az én elgondolásom arról, hogy mit szeretnék Istennel elvégeztetni magamban; a megszentelődés Isten elgondolása arról, amit tenni akartam érte. És hogy ezt tehesse, gondolkodásom és lelkem olyan magatartására kell engem eljuttatnia, amelyben minden áron meg akarom magam szenteltetni Véle egészen“.

(Chambers Oszvárd)

Károli Gáspár

gönczi református lelképásztor, aki 350 esztendővel ezelőtt fordította le magyar nyelvre a teljes Szentírást. Hány néphez visszük el ezt a drága kincset, hogy az övék is lehessen a szabadító Krisztus?

„Mert nem kell arra nézni, hogy méltó vagy-e te avagy nem, aki könyörögni akarsz. Mert ha mi nem merünk annakelőtte méglen magunkat méltóknak és alkalmasoknak nem találándjuk; tehát soha nem könyöröghetünk. Mert a mi könyörgésünk nem áll a mi velünk hozott méltóságban, hanem az Isten ígére-tinek állhatatos igazságában“.

(Szenci Molnár Albert.)

Zsoltároskertek közössége.

Budapest-Tisztviselőtelep.

Budapest-tisztviselőtelepi református egyházközségünk Nőszövetsége elnökének és tagjainak az áldozatkészségből egy szép zászlót készített Székelyvaja erdélyi község részére és 50 Újtestamentumot küld a mezőbándi gyülekezet számára, amelynek egyik tagja és patronája csíkszentkirályi Sándor Anna, a Baár-Madas továbbképző tanfolyamának egykori vezetője éveken keresztül 10—16 szükséglakótelepi óvodás kisfiúknak és leányuknak készített növendékeivel együtt karácsonyi örömet, ruhákat és uzsonnát.

Egyházközségünk ifjúsága 21 Újtestamentumot küld a felszabadulás emlékére az egyik kolozsvári hidelvi református gyülekezetnek, amelynek papnéja Bíró Mózesné sz. Thaly Ida néhány esztendővel ezelőtt a tisztviselőtelepi egyházközség vágóhidutcai szükség-lakótelepén tartott bibliaórákat és rendezett szeretetvendégségeket nyomorgó híveinknek.

Dr. Patay Pál

bpesti-tisztviselőtelepi lelkipásztor.

(A „Református Élet“-ből).

¶ Nagy dolog Székelyudvarhelyen.

Örüljete, mert az ősi székelyudvarhelyi református kollégium **fiúfőgimnáziuma** újra megnyitotta kapuit a tanuló ifjúság előtt még életben lévő régi lelkes tanárai buzgólkodására. Szabó András nyug. koll. igazgató, Bíró Sándor nyug. vallás tanár, Haáz F. Rezső rajztanár fiatalos, lelkes örömmel forgolódnak újra a székely falvakból begyűlt tudománysozomjas kis „fikák“ között. Mivel az idén 1940—41. iskolai évben senki sem tudhatta előre ennek lehetőségét, így csak az I. osztályba volt felvétel az 1940—41.-ik évre, de már a következő 1941—42. iskolai évben, hisszük, hogy mind az I—VIII. gimn. osztályok benépesednek. Öreg tanárainkkal együtt mi is mindnyájan dolgozzunk buzgón ezért, kiket a székelyudvarhelyi református kollégium nevelt fel!

Kolozsvár-Református Theologiai Fakultás.

A reformáció ünnepén, október 31.-én délután a Ref. Theologiai Fakultás professzorai és hallgatói a házsongárdi temetőben nagy gyülekezet jelenlétében felavatták Szenci Molnár Albert zsolnárfordító lelkitanító siremlékművét. A felavató beszédet Dr. Nagy Géza theol. professzor tartotta. Szenci Molnár Albert sírját a budapesti ref. vallás tanító lelkészek testülete és a budapesti Bethlen Gábor Szövetség is megkoszorúztatta ezen alkalomból. A koszorúkat az említett testületek nevében Dr. Incze Gábor hozta le Budapestről.

Szászvárosi Árvaházunk.

Szászvárosi református árvaházunkból a román kormány kitiltotta az összes nem-megszállott területről származó árváinkat. Így Szászvároson mindössze csak 20 árvánknak volt szabad maradnia. Ugy értesültünk, hogy a kitiltott árvagyermeket egyházkerületünk vezetősége Szászvárosról Kolozsvárra a Király-u. 22. sz. alá telepítette át ideiglenesen. Az árva gyermekeknek kényszerű Kolozsvárra költöztetéséből egye-

lőre csak annyit akarjunk kiolvasni, hogy: Isten az árva gyermekeket még közelebb kívánja hozni a szívünkhöz! Ne feledkezzünk el tehát arról, hogy a **Karácsony II. napi délelőtti templomi perselypénz az árvaház céljait szolgálja** évek óta. Így az idén is! Az idén adjunk még többet, mint máskor tettünk — hálából:

„Mert áthozott szent akarátja
Sebes tűzön, nagy árvizen!“

És mi van az anyaországi református árvákkal?

Az anyaországban az árva gyermekek gondját az u. n. „Szeretetszövetség“ intézi. A Szeretetszövetség központja Debrecen. Jelenlegi elnöke tudomásunk szerint Dr. Makkai Sándor. A Szeretetszövetségről Sz. Nemes Erzsébet a következőkben számol be az „Örömhír“ novemberi számában:

Szeretetszövetség.

Életre hívta:

Dr. Kiss Ferenc, egyet. tanár.

Megalakult 1931-ben.

Ma van 50 intézete (árvaház, aggmenház, stb.)

Egy szíven, mely Ő érte dobogott,
Krisztus szeliden, halkán kopogott,
A szív boldogan nyílt meg előtte,
Hogy parancsokat nyerjen Ő tőle.

— Nézd mennyire árva! s nincsen kenyere,
— Mennyi agg, öreg s nincsen fedele,
— Ahol csendesen meghúzná magát,
— Hogy megbékülten várja a halált:
— S hány elhagyottja a nagy világnak,
— Kik itt is, ott is Tereád várnak?!
— Fel hát munkára hűséges szolgám,
— Menj és segíts a szenvedő sorsán!

Valahogy így volt, így történhetett. —
S Krisztus híve a hit és szeretet
Útján elindult. — Kicsit és nagyot,
Ifjút, öreget, szegényt, gazdagot
Lelkes hívással összetoborzott
S mindenki ment és mindenki adott.

Gyültek, gyültek az adománypénzek:
Csillogó pengők, szerény fillérek.
Kosarak, zsákok telítve-teltek
Udvaros házak, virágos kertek
S folyt a munka és égett a dolog...

Kicsiny kezdetből, meleg otthonok
Egész sora nőtt ahol az árvát
Az elhagyottat tárt karok várják.

S egyre apad a síróknak könnye:
A sívár élet sok-sok göröngye
A szenvedőknek útján elsimul.
Szívükről a gond a semmibe hull.

S mindegyre több lesz a jóság háza,
Erősödik a szeretet vára.
Áldás a kézre, amely építi
S e bús világot így megszépíti.

EVANGÉLIZÁCIÓS KÖRÚTON*)

„Vezess engem!”

(25. zsoltár 5. vers)

Csak most jutok hozzá, hogy az ősz eleje óta végzett evangélizációs utakról rövid beszámolót írjak. Amikor ehhez hozzákészültem, igen kedves Igét adott Isten. „Vezess engem...” Valóban, erre van szükség. Olyan árvának érzem magam az olyan úton, ahol nem tapasztalhatom meg Isten vezetését. s ha bármilyen nehéz is az út, de érzem, hogy az Úr vezet, akkor minden könnyebb...

Bizony el kell mondanom, hogy az Úr vezetésére igen nagy szükség van a mi evangélizációs munkánkban. Nagyon nehéz az út, nagyon göröngyös és nagyon tövises. Még ahol síma út látszik is, ott is nehéz. Sokszor a símanak tetsző utak még nehezebbek, mint a göröngyösek. A síma utakon a lelkek kényelmesek, megelégedettek és aszfalton, vagy jó beton úton haladnak az üdvösség felé... Bizony, nagyon nehéz a magukat biztonságban érző lelkeket felrázni.

Természetes dolog, hogy ilyen beszámolóban nem mondhatunk el mindent, amit tapasztalunk, vagy látunk. Ebből igen sokszor több kár származna, mint haszon. Inkább azt mondjuk el, ami lelki épülést és áldást jelent és ami imádkozásra serkentheti az imádkozóknak seregét.

Szigetszentmiklós, szeptember 9—11.

Nagy gyülekezet a Csepel-szigeten. A főváros árnyéka eler idáig. A lelkek háborgásra hajlók és elégedetlenek. Inkább bírálgatnak, mint imádkoznak. Az evangéliumra mégis többen felelősek. Nagy segítségemre volt Losonczy Józsefné testvérem, aki gyülekezetemből velem jött és három napon keresztül járta a község házait. Bizonyos vagyok benne, hogy általa többet végzett Isten, mint általam. Egy napot ott töltött J. Szabó István presbiter testvérem is és ketten voltunk segítségül. Dr. Tóth Pál lelkipásztor és felesége igen nagy szeretettel készítettek elő az evangélizációt. A kemény talajon kedves megmozdulás volt érezhető, különösen az imaórákon.

Csap, szeptember 16—19.

A gyülekezet jellegét a vasút adja meg. A fontos vasúti csomópont miatt katonai elosztó állomás is. A mozgalmas életű emberekből álló gyülekezetben szinte hősies munkát végez **Király Zoltán** lelkész és felesége. A négy gyermek gondja sem köti le annyira, hogy ne tudjon időt szakítani a gyülekezet számára. Meg a cigányok közötti munkát is szeretettel végzi. Az evangélizáció nem vonzott tömegeket Csappon. De úgy látszott mégis, hogy azoknak szívében, akik résztvettek, mélyszántás volt. A környékbeli gyülekezetek lelkipásztoraik közül is többen látogattak át.

Sárospatak-Theologia, szeptember 26—28.

Kedves szolgálatra kért fel a sárospataki theologia igazgatója és tanárikara, hogy a theologus ifjúság számára rendezendő évmegnyitó csendes napokon evangélizáló előadásokat tartsak. Ugyanakkor a gyakorló lelkipásztori élet területéről előadásokat tartott **Komjáti Aladár** és **Főző László** lelkész testvérem is. Jól esett megtapasztalni azt, hogy nemcsak az ifjúság, hanem maguk a tanárok is örömmel vettek részt az evangélizáló alkalmakon. Ha felelősséget érzünk a

magyar református gyülekezetek megújulásáért, akkor felelősséget kell éreznünk elsősorban a lelkipásztorokért és azokért, akik a lelkipásztori szolgálatra készülnek. Jó, ha imádságainkban gyakran megemlékezünk a theologiákon folyó munkáról.

S. D. G. evangélizáló, Budapest, okt. 10—13.

Örömmre szolgált, hogy abban a szövetségben végeztem néhány napos evangélizációt, amelynek megindításában nekem is volt, Isten kegyelméből, részem. Hatalva emlékeztem vissza arra a kis baráti társaságra, amelyben megszületett Istenországának ez a munkája. Az evangélizáció iránt nem mutatkozott olyan lelki szomjúság, mint azt várni lehetett volna. A hiúság sok mindennel le van foglalva és nagyon megerzik az, ha az evangélizáció idején más program is van, mert elvonja a figyelmét az egy szűkeges dologtól. Mindamennyi jó reményem van arról, hogy Isten több szívben végzett áldott munkát. Hiszem hogy elérkezik az ideje a lelki elmélyedésnek a diákok közötti munkában is.

Dombrád, október 22—25.

Szabolcs megyének csaknem 5 ezer lelkes gyülekezetben végeztem e napokban 3 napos evangélizációt. A gyülekezet lelkesze Porzsoit ferenc feleségével együtt már tavasz óta készült erre az alkalomra. A tavasszal közbejött akadályok miatt elmaradt evangélizáció megtartására most került sor. A hatalmas nagy templomban jött össze a szomjuhozók serege, amely az utolsó estekre már több mint 400-ra szaporodott le. Meglepő volt, hogy a három kilométerre lévő Tiszakanyarai több mint 20-an jártak át esténként és az utolsó estére már a 14 kilométerre lévő Kisvárdáról is jött egy hiatalember. Jól esett megtapasztalni, hogy a tanítóság részéről is nagy és meleg érdeklődés mutatkozott. A három nap alatt 5 evangélizációs előadást tarthattam, két imaórát és az esti evangélizációk után utóösszejeveteit. Az imaórákon megindult a szarnyprobálgatás az imádkozásra. Az utóösszejeveteiken pedig igen kedves, meleg hangulat és komoly lelki érdeklődés volt érezhető.

A gyülekezet segédlelkésze **Oláh Balázs** is hűséggel igyekezett szolgálni az evangélizáció ügyét. Szép érdeklődés mutatkozott az irattérjesztés iránt. Hogy Isten valósággal mit végzett a szívekben, azt lemerni nem tudtam. Gyönyör az, hogy a lelkipásztor elhatározta a hetenkenti imaórák tartását és sokan elhatározták, hogy naponként fogják olvasni Bibliájukat.

Nehéz és kemény talaj a magyar református nép. Sok imádságra van szükség, mert a rozsdás zárat csak az imádság olaja tudja megoldani. Ne lankadjatok meg azért az evangélizációért való imádkozásban.

Ha Isten erőt ad hozzá, a következő szolgálataimat ajánlom imádkozó figyelmetekbe:

November 5—6 **Kunszentmiklós.**

November 11—13 **Kispest.**

November 18—20 **Kisujszállás.**

November 24—27 **Debrecen, Kistemplom.**

(Nyírségi Virrasztó).

Ecsedy Aladár.

*) Tegyük hasonló utazásokat mi is minél gyakrabban, egyik a másik gyülekezetében.

Lecke fősvényeknek*)

I.

*Ha lenne egy-két millióm,
vagy kibúznák a sorsjegyem,
nem kéne nékem mondani,
hogy szívem, kezem jót tegyen!*

*Százezreket szétosztanék,
meg se kottyanna, hogy adok,
maradna nékem még elég —
— De így? — hisz oly koldus vagyok!*

*Igy szól zsugori, rossz szívem,
s a mellem zord, vad sarkvidék...
(S tudom: ha százszor annyi van,
a százszor annyi sem elég.)*

*S tudom, hogy nincs olyan kevés,
miből ne jutna másnak is,
mert csoda ez bár, de igaz:
hogy vezethet vakot vak is.*

*s egy fillér több, mint millió,
mit a kevésből ad kezed.
Legbőkezűbb adakozók
a bibliai özvegyek!*

II.

*Jaj néked, te sopánkodó:
akárhogy is szorongatod,
Isten a bankóidba markol,
s elvesz majd egy helyett hatot!*

*(Nemrég a fiam volt beteg,
én elestem, s kezem törött,
egy új esernyőm elveszett,
s evickéltünk gond, baj között.)*

*Mert Isten tudja, hogy mi kell,
s nem hagy nálam jölösleget.
Nem adtam, hát elvette O,
s tán még kamatot is szedett!*

III.

*Mert jut, s marad is, ha muszáj!
Ó, én vak, önző, jég-eszem!
Hát nem jobb adni örömet,
előre, önként, szívesen?*

*Időt, erőt, pénzt és ruhát,
vigasztalást és kenyeret?
— Jöjj, szállj szívembe isteni
lemondás, jóság, szeretet.*

*hadd tékozzoljak boldogan,
gyermek-nábobként, könnyedén,
ne vigyen kényszer-lemondásra
gyógyszer, baleset, szenvedély,*

*jobb adni másnak: így tudom meg:
szegényen mily gazdag vagyok,
s láthatom, ahogy sok borús szem
hálás örömmel jelragyog!*

Bódás János.

„Ne vesd meg az Úrnak fenyítését, se meg ne lankadj, ha Ő dorgál téged.“ (Zsid. 12, 5.)

Nagyon könnyű a Lelket megoltani. Ezt tesszük akkor is, ha megvetjük az Úr fenyítését és ellankadunk, amikor dorgál. Ha még csak kevésbé tapasztaltuk meg a megszentelődést, összetévesztjük az árnyékot a valósággal és amikor Isten Lelke kezd minket érinteni, azt mondjuk: „Óh, ez minden bizonynyal a Sátán“.

(Chambers Oszvárd.)

Ki van jelölve a helyed!

Azért van siró, hogy vigasztald,
és éhező, hogy teríts asztalt.
Azért van seb, hogy bekösse kezed,
vak, elhagyott, azért van, hogy vezesd,
azért van annyi árva, üldözött,
hogy oltalmat nyerjen karod között.
Azért roskadnak mások vállai,
hogy terhüket te segítsd hordani
(Az irgalmat kínok fakasztják,
s mélység fellett van csak magasság.)
Ha más gyötrődik, vérzik, szenved,
azért van, hogy te megmutathasd,
hogy mennyi szeretet van benned!

Megmutattad már néha legalább?
Enyhült s szépült-e tőled a világ?
Vagy tán kezdetől támadt foltra folt,
ott is, hol eddig minden tiszta volt.

Mi vagy? Vigasznak, írnek szántak,
menedéknek, oszlopnak, szárnynak.
Valahol rég (siess, keresd!)
ki van jelölve a helyed,
s csak ott leszel az, aminek
Isten rendelt. Másként rideg,
céltalan lesz az életed,
még leszel, mely kőre esett,
elkallódott levél leszel,
mely a címzettéhez nem jut el,
gyógyszer, amely kárba veszett,
s mit sosem kap meg a beteg,
rúd leszel, de zászlótalan,
kalász leszel, de magtalan,
cserép, miben nincsen virág,
s nem veszi hasznod sem az ég
sem a világ! . . .

Bódás János

Ismered-e a

„MUNKARA FEL!“

című füzetet, melyet Dr. Imre Lajos egyhker. belmissziói előadó szerkesztett és általános utasításokat és vázlatos programot tartalmaz az Erdélyi Református Egyházkerület Nőszövetségei, Leányszövetségei, Ifjúsági Keresztyén Egyesületei és Vasárnapi Iskolái számára az 1940—41. munkaévre? 15 oldal. Megrendelhető a Zsoltároskert Szerkesztősége útján is. Feltelesen szerezze be.

*J) Bódás János: „Gyalogút“ című kötetéből. A „Gyalogút“ füzve 2 pengő 50 fillér és portó. Megrendelhető a Zsoltároskert útján is.

HA KEDVES ÖNNEK a „Zsoltároskert” című folyóirat, akkor bizonyára **az is érdekli Önt**, hogy **az 1940. évben** a Zsoltároskert lap nyomdai és papír költségeire --- --- --- 61.922 Leit = 2064.06 P.
 a lapban közölt klisék előállításáért --- --- 5.416 Leit = 180'50 P.
 a lap szétküldésénél postabélyegre --- --- 3.200 Leit = 106'60 P.
 a lap beszerző munkáira 5.100 Leit = 170 Pengőt
 összesen tehát 75.638 Leit = 2521.16

Pengőt adtunk ki.

Ezzel szemben 451 előfizetők előfizetési díjából és adományából, a lapban közölt hirdetési díjakból együttvéve 1940. november 20-ig 28,236 Lei = 941'20

Pengő folyt be.

Szeretnők a lapot továbbra is fenntartani. Sőt szeretnők adósság nélkül kezdeni meg az 1941. évi újesztendőt. Ezért arra kérjük Testvérünket, hogy — ha még nem tette volna — úgy az 1940. évi előfizetési díját (2 Pengőt) Ön is küldje be a Zsoltároskert Szerkesztőségére:

Kolozsvár, Ferencz József út 86.

Sáránd, 1940. nov. 16.-án.

Nagytiszeletű Lelkipásztortestvérem!*)

Sáránдрól Etédre és vissza tartó tanulmányútunk folyamán a sokszorosan tapasztalt vendégbarátságok ékes sorában mély hitást keltő kedvességként őrizzük meg emlékezetünkben és illetjük tisztességadásunk és hálaánk legmelegebb nyilvánításával azt a jószágos fogadtatást és hű gondviselést, amiben Kolozsváron, Kedves Lelkipásztortestvérem parochiáján a Nagytiszeletű Asszonyom szíves intézkedésére részesültünk. Két éjszakás utazás után végtelenül jól esett az oltalomhely nyugalma, csendje és melege leventefiainknak.

Amikor leventéink körében látogatást tenni szíves volt, én éppen a házsongárdi látványokon merengtem egyik percben édes hálával Isten iránt, aki pazar szerelméből kiválóbbnál kiválóbb férfiakat és nőket ajánlékozott hosszabb vagy rövidebb időre szegény magyar nemzetének, a másik percben pedig rossz érzéssel a rut emberi hálátlanság és kegyetlenség miatt, amikor láttam a sarokba dobva Incze Sámuel esperes sirkövét és olvastam a szintiszta magyar nevű nők és férfiak román nyelvű sírfeliratait.

Ha ismeretlenül is, ha távolból is, ha a holt betű alakjában is, de szeretetben mélységes közelségből szorítom meg Kedves Testvérem kezét.

Nagy Lajos

sárándi lelkipásztor.

*) Azért közöljük, mert a levél sok felkeresett parochiának szól, ahol csak megfordult a sárándi IKE-tábor lelkipásztorukkal együtt.

Áldottak, akik lehajolnak

Egy fillér villant rám a porból:
 — végy fel, ha kevés is vagyok!
 S ott hagytam. Messzebb nézek én,
 mit ér nekem fillérnyi fény,
 mikor hívnek a csillagok!

S már tudom, kár így tovamenni,
 sok kis fényt otthagyni vakon.
 Ó mennyi kincset lép az át,
 ki csak rohan, (se hall, se lát)
 mértföldet lépő lábakon.

Áldott az, aki le-lehajlik,
 izlelgeti a percekét,
 egy-egy virágot felemel,
 s örül, ha egy fillérre lel,
 mikor gyémántot keresett.

Ó hajlott hátú milliók,
 ti milliószor görnyedők!
 Köztetek egynek sincs neve,
 s veletek van a föld tele,
 otthonok, gyárak és mezők!

Anyák, kiket egy cérna, tű, vagy
 egy gomb százszor hajolni készítet,
 ó hányszor görnyedtek azért,
 ami egy fillérnyit sem ér,
 ki fog majd megfizetni néktek?

S néktek, aratók, magvetők! ...
 Sohsem felejttem nagyapámat:
 vásárkor, ha már etetett,
 a szekér alól felszedett
 minden lehullott szénaszálat!

Ó hajolni kész emberek,
 kezeitektől épül a fészek,
 ti hordtok tollat, galyakat,
 elhullt kalászt, morzsát, sarat,
 míg én a csillagokba nézek.

Ti lassan jártok, gyűjtögetve,
 amíg az álmodók lóholnak,
 a derekátok ropog, vásik,
 hajoltok az összerogyásig.

Lehet bár hős, aki próféta,
 s a lehetetlennel dacolhat,
 de a dicsőség a tiétek!
 Hadd zengem hódolón jelétek:

— Áldottak, akik lehajolnak!

Bódás János.

Vajjon fenntartsuk-e a „Zsoltároskert” lapot 1941-ben is?! Vajjon szabad-e az alábbihoz hasonló tartalmú leveleket Istentől-szándékolt biztatásoknak tekintenünk a jövő esztendei hasonló munkálkodásunkra nézve:

„Kedves _____ m!

A Zsoltároskertet köszönöm. Nagy lelki gyönyörűséggel olvastam. — Deésy Jolánt ismeretlenül is megszerettem a 9—10. ik számban közölt cikk révén. Leányaimnak majd felolvasom, mit üzen nekik. Szép, értékes lapokra felhívom majd tanítványaim figyelmét. Isten áldása legyen munkátokon. Szeretettel:

1940, nov. 19.

Dr. Jelítainé dr. Lajos Mária
 Budapest, II. Bimbó-út 5. IV. 2.

Ismerjük meg egymást.

A Zoltároskert ez évi I—VI. számában „Ismerjük meg egymást”, cím alatt **fejtő kérdéseket** közöltünk. Az alábbi címeket kellett kiegészíteni pontos utcanévvel és házszámmal. Célunk az volt, hogy ki-ki észrevegye ebből, hogy vajjon mennyire ismeri azt a várost, amelyet „Erdély fővárosa” névvel szoktunk emlegetni. De ezen kívül a szórakoztató fejtő játékon kívül igen fontos célunk volt ezzel még az is, hogy megismertette az alábbi pontos címeket, ügyes-bajos dolgainkkal mindig tudjuk, hogy hová, kikhez fordulhatunk Kolozsváron, hogy a dolgainkat ne csak „akárhogy”, hanem jól intézhessük el.

A fejtő kérdéseinket két derék diákleány fejtette meg teljesen a kitűzött határidőre és pedig Makszin Berta I. é. tanítónőjelölt és Hitter Ibolyka VII. g. o. tanuló, kiket ezért értékes könyvjutalomban részesítettünk. A következő címeket kellett pontos utca névvel és házszámmal kiegészíteni:

Hirdessen a Zoltároskert folyóiratban!

Kolozsvári Takaré- és Hitelbank, Mátyás Király tér 7.
 Minerva Biztosító, Ferenc József út 37.
 Református Kórház, Kálvin-u. 2—4.
 Minerva Nyomdai és Irodalmi R. T., Brassai-u. 5.
 Szolid fehérnemű cég, Mátyás Király tér 1.

Baráth Árpád üvegező és képeretező üzem, Ferenc József út 127.
 Török Árpád mészáros, Ferenc József út 104.
 Minerva könyvkereskedés, Mátyás Király tér 8.
 Dr. Mester Gábor igazgató főorvos, Kálvin-u. 3.
 Téglás Károly építész, Farkas-u. 23.
 Dr. Tufan Sándor ügyvédi iroda, Külkajántó út 85.
 Mezőgazdasági Bank, Horthy Miklós út 7.
 Nemes József asztalos, Züg-u. 15.
 Dr. Kovács Margit nőgyógyász főorvos, Mátyás Király tér 10.
 Szigethy Mihály szobafestő, Ferenc József út 89.
 Dr. Adorjáni D. és Dr. Erzsénes S. ügyvéd irodája, Király-u. 19.
 Turák Kálmán lakatos, Átjáró-u. 13.
 Bartha illatszertár, Horthy Miklós út 13.
 Biazini utóda nagykereskedés, Mátyás Király tér 25.
 Dr. Kolumbán Mária orvos, Ferenc József út 68.
 Kis Kálmán asztalos, Krizbai-u. 22.
 Murádin Márton mészáros, Kemény Gábor-u. 2. és Ferenc J. út.
 Benkő Károly mészáros, Ferenc József út 96.
 Török Ferenc szíjgyártó, Mészáros-u. 5.
 Réthy Testvérek üzlete, Széchenyi tér 2.
 Bróz Béla lakatos üzeme, Árpád-u. 9/a.
 Dr. Cseresznyés gyógyszerész, Magyar-u. 38.
 Harkó férfiszabó, Vár-u. 4. és Jókai-u. 11.
 Irene női kalapszalom, Szentegyház-u. 3.
 Héjja Béla himzőüzeme, Szentegyház-u. 8.
 Pitvar, Szentegyház-u. 3.
 Dr. Parádi Kálmán főorvos, Mátyás Király tér 20. I. em.
 Makkai Ernő vaskereskedése, Horthy Miklós út 28/a.
 Dr. Csák István főorvos, Szentegyház-u. 17.
 Dr. Szövérdy bőrgyógyász főorvos, Víz-u. 1.
 Dr. Keresztes Zsigmond ügyvédi irodája, Hitler Adolf tér 11.
 Fotofilm, Deák Ferenc-u. 6.
 Szigethy József fényképész, Mussolini út 4.
 Bányi fényképész műterem, Jókai-u. 5.
 Foto Ella, Ferenc József út 86.
 Belle fényképészeti műterem, Mátyás Király tér 26.
 Gergely E. vegyeskereskedése, Külkajántó-u. 20.
 Antoni Sándor vegyeskereskedése, Külkajántó-u. 60.
 Felméry bőrnád készítő cég, Mátyás Király tér 14.
 Schäfer—Kováts fényképész szaküzlet, Mátyás Király tér 8.
 Láposy Ferenc csillár-üzlete, Malom-utca 2.

Schuster E. sportüzlet, Mátyás Király tér 8.
 „Virtus” Hitel- és Takarékszövetkezet, Ferenc József út 86.

Adorján kályhámester, Kiss-u. 13.
 Kristóf Károly cipésműhelye, Malom-u. 18.
 Református Egyházközség Központi Irodája, Farkas-u. 21.
 Református Püspöki Hivatal, Király-u. 51.
 Református Kollégium, Farkas-u. 16.
 Református Leányfőgimnázium, Király-u. 24/a.
 Református Diakonisszaintézet, Kálvin-u. 4.
 Református Nőszövetség Irodája, Király-u. 24.
 Magyar utcai Ref. Napközi Otthon és Aggmenház, Magyar-u. 67.
 Református Theologia, Magyar-u. 38.
 EKE Irodája, Mátyás-u. 2/a, Mátyás Király szülőházában.
 Egyetemi könyvtár Nyilvános Olvasóterme, Mikó-u. 2.
 Szabó Pál borbélyüzlet, Bolyai-u. 6.
 Gáll Ferenc étkezdéje, Rudolf út 45.

Palocsay virágüzlet, Horthy Miklós út 2.
 Szabó virágüzlet, Deák Ferenc-u. 16.
 Dr. Péterffy Pál sebész főorvos, Ferenc József út 93. II. em.
 Vasass Sámuel építész, Varga-u. 4.
 Demeter Ferenc férfiszabó, Jókai-u. 2.

Mészáros bőrkereskedés, Deák Ferenc-u. 12.
 Dr. Silay ügyvéd iroda, Főter 22.
 Dr. Flohr gyógyszerész, Ferenc József út 79.
 Bajkay asztalos műhely, Petőfi-u. 20.
 Dr. Vitályos Árpád nőgyógyász főorvos, Ferenc József út 62.
 Kapitány László hentesárú üzlete, Kis-utca 19.

Dr. Schilling Dezső közjegyző, Deák Ferenc-u. 4.
 Erdélyi Gazdasági Egylet, Majális-u. 16.
 Mexei Gyula cipészüzlete, Rudolf út 34.

Erdélyi Bank, Mátyás Király tér 32.
 Leszámitoló Bank, Mátyás Király tér 29.
 Dr. Osváth Lajos orr-, fül-, gége főorvos, Ferenc József út 40.
 Rudolf-uti ref. el. iskola igazgatói hivatala, Rudolf út 38.
 Csopor Sándor mészáros, Erzsébet út 52.
 „Elit” illatszertár, Horthy Miklós út 21.
 Városi Betegsegélyző orvosi rendelője, Bötvs-u. 1, 3, 5.
 Várady József bőrnád, Ferenc József út 35.
 Biró László mészáros, Árpád út 55.
 Dr. Gyulai József szülész-operateur-főorvos, Ferenc J. út 71.
 Vetésy Imre vegyeskereskedése, Rudolf út 64.

Z. Nagy Béla kerületi IKE lelkész, Petőfi-u. 8.
 Nagy Testvérek harisnya és kötött áru üzlete, Horthy M. út 13.
 Veress Árpád bőrnád, Unió-u. 9.
 Iring Ernő órák, Jókai-u. 2.
 Hidelvei IKE Otthon, Rudolf út 39.
 Szász Edit zongoratanárnő, Radák-u. 1.
 Veress Antal szücs, Jókai-u. 2.
 Dr. Kelemen László belgyógyász főorvos, Kőlcsey-u. 11/a.
 Iparos Aggmenház Tekepályája, Rudolf út 22.
 Barabás vaskereskedő, Ferenc József út 132.
 Krebs János bőrnád üzlete, Horthy Miklós út 1.
 Várady József cukrászdája, Ferenc József út 96.
 Papszék órák és ékszerész, Kossuth Lajos-u. 2.
 Király könyvkereskedő, Mátyás Király tér 15.

Dr. Tamás József orvos, Eperjes-u. 13.
 Varga örökösök, Papirgyár, Külkajántó-u. 33.
 Deák Ferenc építész, Árpád út 39.
 Aurora illatszertár, Mátyás Király tér 29.

Dr. Puskás György gyermek orvos, Magyar-u. 33.
 Zágoni Anikó kerületi leány és nőszöv. titkár, Mikó-u. 21.
 Cseh Gusztáv rajzoló művész, Fellegvári út 102.

Babits József órák, Horthy Miklós út 27.
 Kuck Ferdinándné kereskedése, Horthy Miklós út 2.
 Varga Domokos cipész, Jókai-u. 23.
 Dr. Szabo Péter orvos, Uj-u. 32.
 Magyar Dalosszövetség, Farkas-u. 7.
 Mimóza drogéria, Széchenyi tér 17.
 Hidelvei Ref. Napközi Otthon és Aggmenház, Külkajántó-u. 66.
 Scherg cég, Mátyás Király tér 22.
 Dr. Végh Albert orvos, Horthy Miklós út 11. II. em.
 Fejér Béla órák és ékszerész, Széchenyi tér 2.
 László Ferenc festéküzlet, Ferenc József út 57.
 Magyar Népközség Kolozsvári Tagozat Irodája, Unió-u. 12.
 Dr. Miklós András ügyvéd, Ferenc József út 33.
 Dr. Hadházy Margit orvos, Rudolf út 14.
 Sallak Dezső csemegekereskedése, Magyar-u. 38.

Református Tanonc Otthon, Király-u. 24.
 Mátyás Király szülőháza, Mátyás-u. 3.
 Hidelvei Református gyülekezeti Otthon, Ferenc József út 86.
 Téglás Jenő fogászati műterme, Ferenc József út 86.